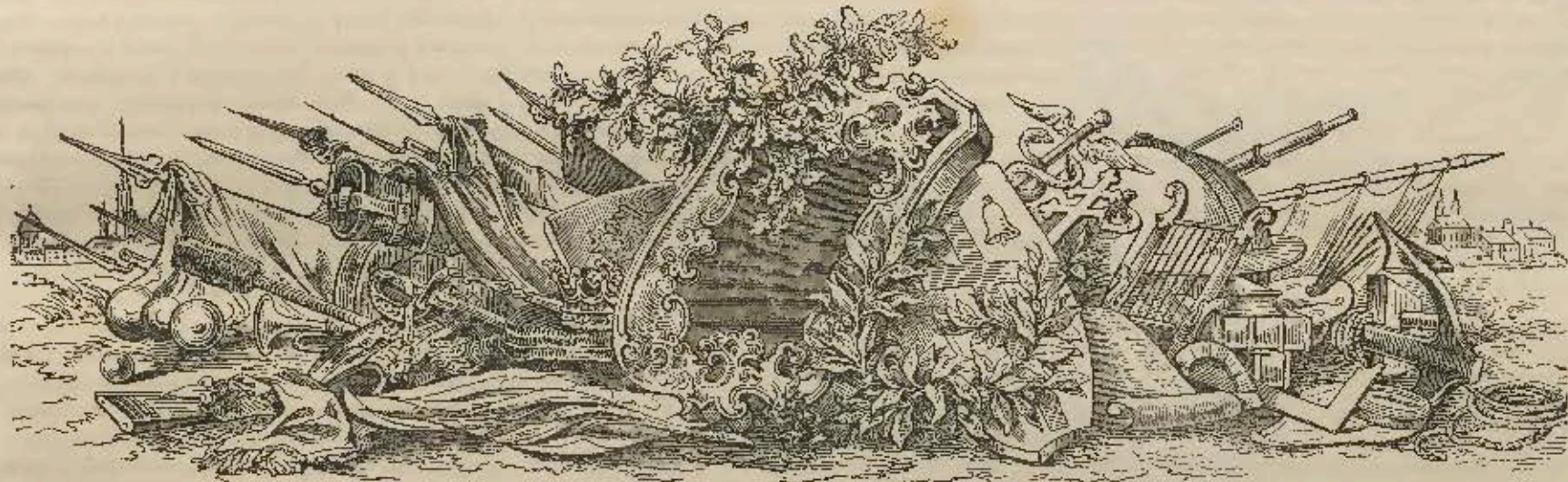

[illegible][illegible]

ԻՐԱՆԵԱՆԸ, խնդիրը սկիզբէն ի վեր բոլոր հետեւեալս իրերէ մինակ ուստական - աստիճական խնդիր մը անտարբեր աչքով չտեսաւ, Իրանը իբրովն յանկարծ Օսմանեան մայրաքաղաքին մէջ էլ յետեան ու իր անցնէլ գոնէի սահմանմանքներն Աւստրացիի ուշադրութիւնը առ խնդրոյ ժողովարարացին, եւ մեծ տերութիւններն իրաւամբ կարելի գիպուածներուն յառաջատես բնութիւն, չարհայ աս ինչն ուղիցին ասնէր, բայց ժամանակն, իրաց ու իշխանութեանց հանդամանքը յաջորդաբար ցուցադին որ աստագային յաջորդութիւնը մարդկային յառաջ ասարկոյ կրնոյ ըլլաւ, բայց ունոր ստուգութիւնը կամ գուշակութիւնը մարդկային գիտութեան շատ վեր է։ Աւթ որ յառաջ աս գիտութիւն խնդրոյն ներկայ վիճակը, եւ ինչ յոյս մը կար խաղաղութեան, յայտնի չիլը, բայց այսօր հարկ է ըսել որ իմեպեան հարապա զեռ խաղաղութեան յոյս բոլորովին կորուսած չի համարիր, սակայն ընդհանուր պատերազմին երկիւն որէ որ կը զօրանայ։

Կապգիւղացւոց մեծաբառ. կայսրին այս անտառգլու-
թեան վերջ մը տալու շատ արտօրայայտ՝ անցնել տե-
սոյն Չինն իր ձեռքըր Ուռապի կայսրի լիռցիմ մը
գրած Ե՛ւ, որուն հետեւեալիքներ, ելիմ Նիկիոյցոյ
կայսրն ուստի թիւ իր ընդհանուր խաղաղութիւն-
նը պահելու. սերրի դուրքներ ուղկելու չըլլել անտառ-
կոյս եււրպական պատերազմ մը պիտի որ ըլլայ: Ելիմ
Ուռառաստան հիւսնի այնպիսի թիւի աջք մը շիրմանը,
որով ուշխարհ իրաւաւորութիւն շնորհուի, որեւ-
մանան տէրութիւնները կը որորաւորին պնդպիսի
միջոցի մը ձեռք զայնն՝ որ պիտ անորոշ վիճակն
մէյ մը վախճան մը տրուի: Ելիմ պատերազմն ան-
հրաժեշտ բան մը պիտի սեղուի, հրաաարտիւթիւնը
ասոնց կողմանէ պէտք է որ ըլլայ: Ինչոյն այս ան-
որոշ վիճակի մէյ միայն Պառաստանն իր շահը կը
գտնէ, որով իր հակառակորդներուն մահաոխիթ
անկործնելեալիքն մը կը պատճառէ: Տիկեղբար
ու մասին ինչպի քաղաքակառն դիքից նկատմունի շատ
բաներ իրիտեան՝ ուրիշ կերպարանք առած են:
Պատեբազմը՝ զորն որ Ռուսաստան Յաճկաստանի
դէմ կը վարէ, ամէն տեղ ամեն կողմ պգայի է

ինչպես որ ամեն եւրոպական անբովանդի շահուն քիչ կամ շատ կը վնասէ: Եւրոպայի հիւսիսային ծայրէն՝ մինչպէս չեռնատանի հարաւային ծայրը՝ չնոյ տերութիւն մը, որն որ ցածկաց յաղթութիւն իրեն պարտութիւն մը չհամարի: Ռուսաստանի յաղթանակը Ռուսաստանէ գալիս մէկտ. մ'ալ օգուտ չունի: Եթէ Ռուսաստան պատերազմ կ'ընդունի, բնական հետեւութիւնն ան է, որ Եւրոպայի մէջ իրեն օգնական պատերազմակից մը պիտի որ չունենայ: Ինքն իսկ արեւել կրնայ տնտեսել եւ, ինքնալիք է մէկ որ ընդ հանուր տնտեսական շահուն դէմ պատերազմի կ'երկէ՝ անստորակշիռ ընդհանուր գիմնգրութեան մ'ալ դէպք է սղասել. ռուսի եւ կը յուսացուի որ այս ամենայն պատճառները յիշարարելի դահլիճը խաղաղութեան միտմ. տնտեսութեւ պիտի յարգեն, որով որ Ռուսաստան իր բարձր գիշոր Եւրոպայի մէջ իր պատուովը պահելով, տնտեսական տակաւի արիւմունքներ կը պահէ:

Վրացերական թագավորական առաքելական Սբ. Ժամբուսովիներ, աս առաջաջ Յուսուպ ամրոյն լինի առ ամ ամենաբարձր Հրամանագրովն Յովհ. Եւ Բեհեմը՝ Ռինալի կայսերական Հիւպատոսական քորմակային, Հոն անցն նաւահանգստին մէջ առ ապրի Դպէ. Ռին Յովն՝ ուստակոն ու տաճկական Դու ւատորմիկներուն մէջ պատահած պատերազմին առ տնն ցուցուցած դավիլի բնմացքին համար՝ Խաղով ասինքն Խաղ հաճեցաւ ընդհին ։

Լսաւ ուսանալի լուրքը Ս. Եւէն-ի Լա-Բիլլը այս ուսման ժամանակն իր պաշտօնական մասին մէջ էր հրատարակէ։ Իսկ ուրիշ տեղ, էր կարգաւոր գործաւոր նոյն Երեւելի հայտադրին անդրհանա-գապիական նուազագիշտին Սինայ վանուելու աստիճանը որ պաշտօնականներէն այդելու իմեն գտնելէն գլուխ անդաւ մերցնել, ասոնք եկած էին կէս մի իր քաղ-քին գնդակածութեան աստիճանը բռնած ճամբան ու քաջատարութիւնը գտնելու ու իրենց մեծ ուրանքն բնելու, կէս մ'ալ զոմայսն տեղեկութիւններ տու-նայից հաւոր։ Տեսնաւու ու Ամբէն ճակատներէն այլ իր վնայ մեծ զահութիւնը ցուցուցին ու կրկին ան-գամ սեղանի հրապարակին։

ՓԲԵՐՔԻ լուսաբերներն իրենց հեղերը կը լեզրնեն
արև, հեղամը ինդրոյն վրայ պլեւապլ, խորհրդածու-
թիւններէն դատ, նշոյն իսկ այն ինդրոյն սկիզբէն
մինչև վերջը մեծ աւերածեանց մէջ, եղած թղթու-
կեղծ թիւններով, դրոշմը հրատարակելը, ընթերցող-
ալ կը տեսնէ որ թիւրքերն աւանդութիւնը մեկն
թող չի տար, այստե ամենայնիւ չենք հրեար պան-
առնել, այն մեծ նշանակութիւն ունեցող եւ նոյն
ինդրոյն վերջնական, այսինքն՝ պատերազմի կամ
խաղաղութեան որոշումի տուող թուղթը հոս թար-
գմանելով, զորն որ դատելուն Գաղչիսպարց կայսրը
Ռուսաց կայսերը Յուսեպի Զինքի դրած է, եւ Մո-
նիպէր տանջալի ի՞նչն կը հրատարակէ:

Յիշեցման համար, 29 Յունուս արթ 1854,
Խրատական 84ր.

Ձեր մեծ ազդեցությունը էս օրերինս Գրամ մեջ ծա-
գած վեճի պայքարի ծանցում է՝ էստե կեւս վեճի համար, որ խնդրի
հարկ կը ստեղծի ունեւորի ու իրաւի մէջ վեճաբանութեան
խլարեմէն Գաղղիային՝ սա զիջողին մէջ ունեւոր մնանա-
կցումն էր, միանշանակաբար այն միջոցները ծանուցանելի պայման-
քանոց կը հասնենք Վ. Երազմի խաղաղութեան գեներալստե-
անոց գտնաւորներ մէկին յնդուն։

Չէր Ուհնապատ ռ. լինան իմ ու Ղիկիտորիան խաղաղ հայրն կատարարութիւնն իստ. քան յայտարարէր ինչ քանակ յայտարարէր, որ մի միայն էր ինչ. ծախքին տեղում էանց ինչպէսն վեր բանում ճիշդագոյնան ինչ աշխարհ ինչ ինչ դաժապաւորած քրտիւ լսող չնկատան ինչ կը կործանէր որ բանը միայն գահիննէր ինչ ինչ մի կը մնար. ինչ (հաւանութիւն) ինչանում լինանց դրամամբ, մի կէնն ինչ չնկատարարէր ինչ ուսնայ ուսնայնէն էլ ինչ ինչ զորոսըն լինանց սահմանը չմանէր

Սահայն եւ այնպէս շոր Սէհափառու թեոսն փորձերը
 իջարդաքս մտնելէն վերջն ալ, մենք Եւսեքը համեցեցինք որ
 նոյն գրաւուամի իրեն. դատարանի պատճառ բռնել, եւ ա-
 սանկով շաղաւաթ ենք համար անեցում աստիակ բազմադր-
 անց ցարգցցեցնք Լճապետի, Լճաորայնի աս. Արու չի հե-
 խոտայցիդիւն ու. միտարանէն ենք շոր Սէհափառու թեոսն
 յարապիր մ'առաջարկեցն. որուն վախճանն էր անկն կող-
 մին ալ գոհ ընել. եւ շոր Սէհափառու թեոսն նոյնն ընդ-
 ունեցաւ:

Ինչպէս հարցիմ թէ աս ուրախալի լուրս ուսած էինք, մէկ մ'ալ Զեք զգալտեանն նորէ յայտարարէրն առաւած մեկնութեամբ մտնոր ամար թողոր հաշարութար արգելեալ թիւնն ուշիւնն յուշէ, որով եւ թող չտուան ու կոտանելոյս պարզից մէջ նշանն անփոխուս ու զարդ ընդունուլուս տեսէն ինչնան Դրուան ալ իր կողմնէն շոյն յայտարարէրն մէկ փոփոխութիւններ աւարտութից, պարտի յ ինչնա երեսփոխան ունէն զոր չարս տեղութիւնը անընդունելի յետեւինք : Բայց նոյն ժամբ Զեք յՂ հափառութիւնն հարստութիւնը ընդունանշանն : Ան առնէ Դրս ԵՐ որ իր պատուարն մէջ նախադասէն էր, իր անխնայութիւնը փտանցի մէջ կը տեսնէր եւ Զեք յՂ հափառութիւնն քստնոխնի գիտնալը բաւական մը հանելու համար լրած ջանքերով պարտադէ տակ ինկած էր, լաւա զոյն տեղեցի պատնարով հրատարակել : Զսոս թէ նոյն ան պողտիլ թէւան ու անարգութեան փնտիկ մէջ մնալ : Ինք մեր օգնութիւնը ինչպէս էր. իր պարտ մեզն արդար երեւցաւ, ամոր համար անգլիականն եւ զարդիականն նաւաւաքի ընդանուն յնդունէջան Բուսփորոս մտնելու :

Յաճկաութեան ինկատմամբ մեր բռնած ինքնացքը պատշապտողական էր. բայց միտնումայն կրտսրական: Ահա՛ր գինը պատկերաբան է՝ ինչ, խորհուրդ: Ահա՛ր պար խորագրված էանձն չափաբարձուն խորհուրդներ հաջողակներ: Առաջ անկողնաբերը, անանկ համարված իրավոր որ աս է միապատճառ խեղճ մը հասնելու միջոցը: Այսու տեղում խեղճներ նայեն միտնումայն ու գեղին: Այս ղեկավարում խեղճն ու ղեկն առաջ, արեւմտ խեղճներ ղեկ: Այս ղեկավարում խեղճն աչ իր կայանին ջուր ջանքով այն հանդարտում խեղճն որն այ իր սեպ հսկան զորոս իր խեղճ ճանչնալին կը ծագի. ըստական ուսարեց միտնում խեղճ: Դանտեյի ծանկ եղևորը եւ իմ է Աստա Տաճկաց յարձակմանը մեծ իմ է. ու մեծ պիտու խեղճն մը զրուս եղևորն արձանատի չափաբարձուն մը լայնումն որ միտնում ինչ ղեկը է՝ ուղե պարտական: Ահա համար մերն աչ միտնում էւ նայն առնն պարտական հանդարտում է իրավորը պատերազմին, խեղճն պիտու է որ բանձ խեղճ մեծարարը հանդարտում է խեղճն, որ վերջապէս Ահա՛ր ղեկ ղեկը: Ինչն ղեկն պիտու ստիպից տեղին ղեկն աչք մը բռնելու: Դարցական է Ահա՛ր պատերազմը ղեկն սեպած ճանչնաց անհերք հանդար ջանքը եղևոր. ջուր խեղճ: Ահա համար խեղճն ղեկը միտնում ղեկն ղեկն պատերազմը ղեկն ղեկն պատերազմը ղեկն ղեկն:

¹ Ինչ Գրող չէր ստիճանում Գրող Բ. Բ. Բ.

